

P. K. ...

Warszawa, dnia 5 lipca 2017 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB.pb.057.5.2017

...

Wpł... dnia 16.06.17
11.09.17

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 maja 2017 r., znak: KRIR/KK/623/17, w sprawie wniosków z IV posiedzenia Walnego Zgromadzenia Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ad 1.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz. U. poz. 278), płatność dodatkowa jest przyznawana rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym dla tego rolnika do jednolitej płatności obszarowej jest większa niż 3 ha. Natomiast ust. 2 stanowi, że płatność dodatkowa przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej, będących w posiadaniu rolnika, nie większej niż 30 ha oraz pomniejszonej o 3 ha. Oznacza to, że beneficjentem tego wsparcia może być każde gospodarstwo o powierzchni większej niż 3 ha, a maksymalna liczba hektarów w gospodarstwie, która może być objęta tą płatnością, wynosi 27 ha.

Taka konstrukcja tego instrumentu sprawia, że – w porównaniu do sytuacji, w której płatność dodatkowa nie byłaby stosowana, a tym samym pula środków, która obecnie wydzielona jest na jej finansowanie, zostałaby rozdysponowana w ramach jednolitej płatności obszarowej – następuje redystrybucja pomocy do grupy gospodarstw małych i średnich, a jednocześnie aktywnych, dla których działalność rolnicza stanowi istotne źródło dochodów. Gospodarstwa, które są objęte wsparciem, nie osiągają takich korzyści wynikających ze skali produkcji, jak gospodarstwa największe, niemniej jednak mają szansę na trwały rozwój. Skuteczniejsze wsparcie dochodów tej grupy gospodarstw jest szczególnie ważne w warunkach nasilającej się konkurencji i zmian oczekiwań konsumentów.

Należy zauważyć, że w warunkach polskich, w gospodarstwach nie przekraczających powierzchni 3 ha udział dochodów z działalności rolniczej w całkowitych dochodach wynosi średnio jedynie około 6% – znacznie mniej niż w grupie gospodarstw 3-30 ha (prawie 50%) – tabela 1. Jednocześnie, w związku z niewielkim udziałem płatności w dochodach gospodarstw o powierzchni 1-3 ha, potencjalny wpływ płatności dodatkowej na poprawę ich sytuacji dochodowej byłby znikomy.

Tabela 1. Udział dochodu z działalności rolniczej i dopłat bezpośrednich w całkowitych dochodach pieniężnych rodzin posiadających gospodarstwo rolne w 2011 r.

Grupy obszarowe (ha)	Udział dochodu z działalności rolniczej w dochodach całkowitych (%)	
	Ogółem	w tym dopłat
1-3	5,9	2,2
3-30	48,9	16,5
30 i więcej	85,3	27,4

Źródło: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Zasada przyznawania wsparcia gospodarstwom o powierzchni większej niż 3 ha stwarza zatem bodźce do stopniowych zmian strukturalnych, a w konsekwencji pozwala na lepsze wykorzystanie potencjału płatności redystrybucyjnej jako instrumentu wspierania konkurencyjności i rozwoju rolnictwa.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że wszelkie zmiany kształtu płatności dodatkowej, prowadzące do zwiększenia powierzchni gruntów objętych tą płatnością, prowadziłyby do spadku stawki tej płatności. Jeśli natomiast zwiększono by jednocześnie poziom finansowania płatności dodatkowej, to odbyłoby się to kosztem jednolitej płatności obszarowej.

Ad 2.

Podobnie jak w przypadku płatności redystrybucyjnej, pomoc w ramach płatności do młodego bydła i płatności do krów ukierunkowana jest na małe i średnie gospodarstwa o znacznym potencjale

rozwojowym. Takie rozwiązanie najlepiej przyczynia się do realizacji celu przedmiotowego wsparcia, tj. utrzymania pogłowia bydła w skali kraju, co z kolei jest istotne ze względu na korzyści społeczne (wsparcie dochodów) i środowiskowe (konserwacja i zrównoważone wykorzystanie zasobów trwałych użytków zielonych).

Należy zauważyć, że poprzez wyłączenie ze wsparcia gospodarstw najmniejszych, tj. posiadających stada liczące mniej niż 3 sztuki młodego bydła/krów, nie dopuszczono do sytuacji, w której znaczące środki publiczne kierowane byłyby do beneficjentów, dla których działalność rolnicza, w tym chów bydła, ma jedynie charakter marginalny lub hobbystyczny.

Ad 3.

Zgodnie z postanowieniami PROW 2014-2020 oraz przepisami rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego wsparcie w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód realizowane jest na wyznaczonych obszarach szczególnie zagrożonych erozją wodną, obszarach problemowych o niskiej zawartości próchnicy oraz obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN). Do 2017 r. łącznie obszary te stanowiły ok. 19,2% użytków rolnych w kraju.

W 2017 r. zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, dokonano weryfikacji wyznaczonych obszarów OSN w Polsce w wyniku czego obszary te zostały rozszerzone i obecnie obejmują ok. 80% powierzchni kraju. Tym samym znacznie rozszerzył się obszar wdrażania Pakietu 2. i już w 2017 roku rolnicy, których gospodarstwa położone były na nowo wyznaczonych obszarach OSN, mogli składać wnioski o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach tego pakietu.

Ponadto, należy wskazać, że obecnie procedowany jest projekt ustawy - Prawo wodne, w którym przewidziano ustanowienie jednego Programu działań dla całego kraju, mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, bez konieczności wyznaczania obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego tzw. OSN. Oznacza to, że Pakiet 2. Ochrona gleb i wód w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 będzie mógł być realizowany w całym kraju. Przewiduje się, że ww. nowa ustawa wejdzie w życie przed terminem rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w 2018 r. tj. przed 15 marca 2018 r.

Mając powyższe na uwadze obecnie przygotowywana jest nowelizacja rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, która uwzględni propozycję rozszerzenia obszaru wdrażania Pakietu 2. na obszar całego kraju.

Ad 4 i 5.

Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* (Dz. U. z 2016 r. poz. 792, z późn. zm.) stosowane są z budżetu państwa dopłaty do

składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:

- dla produkcji roślinnej (tj. upraw – zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych,
- dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

W celu poprawy funkcjonowania systemu ubezpieczeń upraw rolnych oraz zapewnienia kompleksowego zabezpieczenia produkcji rolnej przed występowaniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, m.in. poprzez dywersyfikację występujących ryzyk, uchwalona została przez Sejm RP w dniu 15 grudnia 2016 r. ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. W ustawie tej preferowane były umowy ubezpieczenia zawierające pakiety ryzyk. W kolejnej zmianie wprowadzonej ustawą z dnia 23 marca 2017 r. doprecyzowano zasadę dofinansowania dopłaty do składek ubezpieczenia w wysokości do 65% składki w przypadku zawarcia przez producenta rolnego umowy ubezpieczenia zawierającej niepełny pakiet lub pojedyncze ryzyka. W ustawie tej określono, że po przekroczeniu 9% sumy ubezpieczenia, stawki ubezpieczenia dla upraw prowadzonych na użytkach rolnych do klasy IVb, 12% dla klasy V i 15% dla klasy VI, stawki taryfowe będą proporcjonalnie pomniejszane, jeżeli suma pojedynczych ryzyk z wyłączeniem ryzyka suszy i ujemnych skutków przezimowania przekroczy odpowiednio 9%, 12% i 15% sumy ubezpieczenia tych upraw.

Producentom rolnym zajmującym się uprawą drzew i krzewów owocowych oraz truskawek dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia w wysokości do 65% przysługują do sum ubezpieczenia odpowiednio 9%, 12% i 15%. W tym przypadku dopłaty do składek producentów rolnych będą stosowane do tych wysokości sumy ubezpieczenia.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że umowa ubezpieczenia jest umową cywilnoprawna kształtowaną i zawieraną przez obie strony dobrowolnie, a zakłady ubezpieczeń są instytucjami działającymi na własny rachunek i prowadzącymi własną politykę finansową. Zatem to zakład ubezpieczeń po dokonaniu oceny ryzyka podejmuje decyzję o możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia danej uprawy rolnej. W związku z powyższym Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie ma możliwości wpływu na decyzje podejmowane przez zakłady ubezpieczeń.

Ad 6.

Pomoc udzielana producentom rolnym, w tym pomoc na wznowienie produkcji rolnej w związku z wystąpieniem szkód w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej

spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, od dnia akcesji musi być zgodna z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, w tym wytycznych Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2020 (2014/C 204/01) (Dz. Urz. UE z dnia 1.07.2014, C 204) oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 albo pomoc musi być udzielana w formule *de minimis* zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE z dnia 24.12.2013, L 352).

Stosownie do przepisów art. 25 ust. 9 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 pomoc na wyrównanie szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawisko klimatyczne przyznana na mocy tego artykułu zmniejsza się o 50 %, chyba że przyznawana jest ona beneficjentom, którzy wykupili polisę ubezpieczeniową na co najmniej 50 % średniej rocznej produkcji lub dochodu związanego z produkcją i obejmującą zagrożenia związane z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi statystycznie najczęściej występującymi w danym państwie członkowskim lub regionie, które są objęte zakresem ubezpieczeń.

Ad 7.

Trwałe użytki zielone, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust.1 lit. h rozporządzenia (UE) 1307/2013, oznaczają grunty zajęte pod uprawę traw lub innych pasz z roślin zielnych naturalnych (samosiewnych) lub powstałych w wyniku działalności rolniczej (wysiewanych), niepodlegające płodozmianowi w gospodarstwie przez okres pięciu lat lub dłużej. W związku z tym, co do zasady, w przypadku uprawy traw na tej samej działce nieprzerwanie przez 5 lat, w szóstym roku obszar ten staje się i powinien być deklarowany we wniosku o płatność jako trwały użytek zielony.

Jednakże nie dotyczy to przypadku, gdy rolnicy realizują zobowiązanie rolnośrodowiskowe (PROW 2007-2013), zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (PROW 2014-2020) lub zobowiązanie ekologiczne (PROW 2014-2020) z uprawą traw na gruntach ornych. W takim przypadku po upływie okresu zobowiązania grunt ten nadal może być klasyfikowany¹ jako grunt orny lub trwały użytek zielony. Decyzja o deklaracji działki rolnej jako gruntu ornego lub jako trwałego użytku zielonego należy do rolnika.

Ad 8.

Rynki rolne objęte są wspólną organizacją rynków produktów rolnych (Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1308/2013), a kompetencje do uruchamiania programów wsparcia finansowego z budżetu UE posiadają organy Unii Europejskiej. Mając na uwadze trudną sytuację na rynkach

¹ Wytyczne KE dotyczące trwałych użytków zielonych „Guidance document on the implementation by member states of permanent grassland provisions in the context of the payment for agricultural practices beneficial for the climate and the environment (greening)” DS/EGDP/2015/02 rev 4, w odniesieniu do pkt. 3.4. Connection with Rural Development commitments.

rolnych, jaka miała miejsce w szczególności na rynku mleka i trzody chlewnej od 2014 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wskazując wpływ na rozwój sytuacji rynkowej głównie czynników zewnętrznych (nierównowaga podaży-popytu na rynku, spadek popytu światowego oraz embargo rosyjskie na produkty rolno-spożywcze, a także wystąpienie afrykańskiego pomoru świń) wnioskował do organów UE o uruchomienie na poziomie UE, w oparciu o budżet unijny, adekwatnych mechanizmów zaradczych, w tym rekompensat dla producentów, w celu zrekompensowania strat poniesionych z tytułu drastycznego spadku cen skupu. Podjęte działania zaowocowały uruchomieniem przez Komisję dwóch pakietów wsparcia dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych w październiku 2015 r. i we wrześniu 2016 r.

Na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1853 z dnia 15 października 2015 r. ustanawiającego tymczasową nadzwyczajną pomoc dla rolników w sektorach hodowlanych w łącznej kwocie 420 mln euro dla wszystkich państw członkowskich, Polska otrzymała kwotę ok. 28,9 mln euro. Przyznana pomoc została wdrożona na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2016 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem tymczasowej nadzwyczajnej pomocy dla rolników w sektorach hodowlanych (Dz. U. poz. 141). Zgodnie z przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów wsparciem objęto producentów mleka oraz producentów świń. Poza środkami pochodzącymi z budżetu UE, na realizację wsparcia przeznaczono z budżetu krajowego kwotę w wysokości równej środkom unijnym, dzięki czemu łączna pula dostępnych środków finansowych na wsparcie producentów w tych sektorach wyniosła 245,74 mln zł. Wsparciem objęto 91,5 tys. producentów mleka – pomoc wyniosła ok. 1,5 gr do każdego kilograma mleka sprzedanego w roku kwotowym 2014/2015 (z tym, że wsparcie było przyznawane producentom maksymalnie do 300 tys. kg mleka). W przypadku producentów świń pomoc udzielono około 63 tys. rolników w odniesieniu do około 4 mln świń. Wysokość wsparcia przysługującego do jednej sztuki hodowanej w cyklu otwartym wyniosła 20,2 zł, natomiast wysokość wsparcia przysługującego do świń hodowanych w cyklu zamkniętym wyniosła 40,2 zł na sztukę.

W ramach pakietu wsparcia rolnictwa wdrożonego przez Komisję Europejską w lipcu 2016 r. Polska miała natomiast możliwość skorzystania z pomocy dla producentów mleka, którzy w wyznaczonych przez Komisję okresach ograniczą dostawy mleka do podmiotów skupujących (rozporządzenie delegowane Komisji 2016/1612, na mocy którego Komisja Europejska przeznaczyła w skali UE 150 mln euro na pomoc na ograniczenie produkcji mleka). Rozporządzenie Komisji zostało wdrożone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem pomocy na ograniczenie produkcji mleka (Dz. U. poz.1477) - o wypłatę pomocy na ograniczenie produkcji mleka w kwocie 14 euro/100 kg zawnioskowało w Polsce 3,4 tys. producentów mleka.

Ponadto w ramach ww. pakietu wsparcia Komisja Europejska udostępniła państwom członkowskim UE kwotę 350 mln EUR, w tym Polsce 22 670 129 EUR (98 689 872,6 zł) na pomoc

dostosowawczą dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych. Udostępnione środki finansowe mogą być wydatkowane dla rolników, którzy podejmują co najmniej jedno z następujących działań:

- ograniczenie produkcji wykraczające poza ograniczenie objęte zakresem rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1612 albo niezwiększanie produkcji;
- rolnictwo na małą skalę;
- stosowanie ekstensywnych metod produkcji;
- stosowanie metod produkcji przyjaznych dla środowiska i klimatu;
- wdrażanie projektów współpracy;
- wdrażanie systemów jakości lub projektów mających na celu propagowanie jakości i wartości dodanej;
- szkolenie w zakresie instrumentów finansowych i narzędzi zarządzania ryzykiem.

Pomoc dla producentów mleka i świń, która jest wdrażana w Polsce w ramach tego pakietu ma formę częściowej refundacji kosztów zakupu zwierząt hodowlanych. Dla producentów mleka i producentów świń refundowane są koszty zakupu jałówek hodowlanych ras mięsnych i użytkowanych w kierunku produkcji mięsa i buhaja czystorasowego co ma ułatwić małym gospodarstwom zmianę profilu produkcji. Producenci świń mogą również skorzystać z pomocy na zakup loszek lub knurów hodowlanych w celu poprawy jakości genetycznej stada świń. Producentom świń pomoc udzielana jest również z tytułu niższych cen sprzedaży świń utrzymywanych na obszarach objętych restrykcjami wprowadzonymi w związku z ASF.

Sytuacja na rynku mleka od połowy 2016 r. uległa zdecydowanej poprawie. Szczególnie w drugim półroczu 2016 r. notowany był bardzo dynamiczny wzrost średniej ceny skupu mleka, do poziomu 136,07 zł/100 kg w grudniu 2016 r. Od początku br. ceny skupu mleka odnotowały niewielki spadek, jednak utrzymują się na poziomie ok. 130 zł/100 kg i są o ok. 24 % wyższe niż rok wcześniej. Na poziomie unijnym podkreśla się obecnie bardzo pozytywne trendy na rynku mleka i wskazuje na zdecydowaną poprawę opłacalności produkcji. W chwili obecnej Komisja Europejska nie widzi uzasadnienia do wdrażania środków nadzwyczajnych na rynkach rolnych związanych z embargiem rosyjskim, w szczególności w sytuacji poprawy wyników w handlu zagranicznym artykułami rolnospożywczyimi. Należy wskazać, że środki wyjątkowe na rynkach rolnych podejmowane są wyłącznie w sytuacji gdy podstawowe mechanizmy dostępne na rynku są niewystarczające dla np. obniżania się cen i pogłębiania zakłóceń na rynku. Na rynku mleka taka sytuacja nie ma w chwili obecnej miejsca. Notowane obecnie ceny przetworów mlecznych zwłaszcza masła, serwatki w proszku i serów są wyższe niż w 2016 r. odpowiednio o 80% dla masła, 63% dla serwatki i 44% dla serów. Pomimo embarga rosyjskiego wolumen eksportowanych produktów mleczarskich systematycznie wzrasta

i utrzymuje się dodatnie saldo w handlu zagranicznym przetworami mleczarskim, przy czym głównym kierunkiem eksportowym są kraje UE.

Wysokie ceny notowane są także na rynku wieprzowiny. Aktualne ceny skupu świń są wyższe niż rok temu o prawie 20%. Problemy na tym rynku wynikają głównie ze skutków afrykańskiego pomoru świń i dotyczą w szczególności producentów działających na obszarze objętym restrykcjami weterynaryjnymi. Z tego względu, producenci znajdujący się na obszarze, na którym ograniczenia są najbardziej dotkliwe, mogą korzystać z rekompensat z tytułu niższych cen otrzymywanych za sprzedawane świnię. Sytuacja na rynku wołowiny jest aktualnie stabilna, a ceny są na poziomie z roku ubiegłego.

Rynek mięsa drobiowego i jaj nie był objęty pakietami wsparcia. Mając na uwadze skutki ekonomiczne grypy ptaków, na ukończeniu są prace zmierzające do przedłożenia wniosku do Komisji Europejskiej o przyznanie pomocy w celu sfinansowania rekompensat dla producentów z branży drobiarskiej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zakończyło szacowania strat rynkowych poniesionych przez producentów drobiu, ze szczególnym uwzględnieniem producentów drobiu rzeźnego. Powyższe szacunki strat są integralną częścią przygotowywanego wniosku. Dotyczą głównie gospodarstw położonych w obszarach objętych ograniczeniami i w okresie obowiązywania środków w zakresie zdrowia zwierząt i środków weterynaryjnych ustanowionych w przepisach Unii i Polski w odniesieniu do 65 ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Ad 10.

W odniesieniu do postulatu „stworzenia szczegółowego wykazu innowacji” w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w *sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (Dz. U. poz. 1813, z późn. zm.) zawartego w punkcie 10 należy wskazać, co następuje.

Zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4 lit. b ww. rozporządzenia o kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, przyznanych na podstawie m. in. kryterium wyboru operacji dotyczącego wpływu operacji na realizację celów przekrojowych, o których mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1305/2013, w tym w zakresie innowacyjności za postępowanie biologiczne, organizację produkcji, nowoczesne technologie produkcji lub innowacyjny produkt – przyznaje się po 1 punkcie za każdy z tych obszarów, jednak nie więcej niż 2 punkty.

W punkcie 5.2.2.3.1.9. instrukcji wypełniania biznesplanu dla typu operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw” (str. 9), dostępnej na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa, który to punkt dotyczy wprowadzenia innowacji wskazano, iż „dla celów wdrożeniowych operacji typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” przyjęto definicję innowacyjności stosowaną przez OECD oraz stanowisko, iż innowacja to przedsięwzięcie (działanie), które jest postrzegane jako nowe przez daną jednostkę, czyli gospodarstwo Wnioskodawcy. Postrzeganie to nie jest jednakowe dla wszystkich gospodarstw i dlatego, przy tym podejściu, innowacji nie da się skatalogować. Punkty w poszczególnych obszarach innowacji (postęp biologiczny, organizacja produkcji, nowoczesne technologie, innowacyjny produkt) przyznawane będą po dogłębnej analizie biznesplanu oraz przedstawionego w nim gospodarstwa, a w szczególności na podstawie dokonanego opisu (pkt. 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 Tabeli 2 biznesplanu) wskazanego przez wnioskodawcę obszaru innowacji, który zamierza realizować.

5.2.2.3.1.9.2 Innowacyjnością w zakresie postępu biologicznego może być np. wskazana i opisana w pkt. 9.1 wymiana materiału siewnego na kwalifikowany, zastosowanie kwalifikowanego materiału nasadzeniowego przy zakładaniu sadów lub plantacji wieloletnich, jak również wprowadzanie w miejsce wybrakowanych sztuk stada podstawowego zwierząt, sztuk hodowlanych (posiadających dokumenty hodowlane). Innowacyjnością w zakresie organizacji produkcji może być wskazana i opisana w pkt. 9.2 organizacja produkcji z wykorzystaniem np. programów informatycznych do zarządzania gospodarstwem i procesami produkcji. Innowacyjnością w zakresie nowoczesnych technologii produkcji może być np. wskazana i opisana w pkt. 9.3 nowa dotychczas niestosowana w gospodarstwie technologia polegająca np. na bezorkowej uprawie gleby i siewie bezpośrednim lub uprawie w systemie produkcji integrowanej albo odmiennej niż do tej pory stosowano, technologii siewu, pielęgnacji i zbioru danej rośliny. Innowacyjnym produktem może być np. wskazany i opisany w pkt. 9.4 nowy dotychczas niewystępujący w gospodarstwie produkt (nowa roślina, nowy produkt zwierzęcy, nowa finalna forma produktu itp.).”.

Reasumując należy stwierdzić, iż ocena kryterium innowacyjności powinna odbywać się w odniesieniu do danego gospodarstwa, dlatego też w opinii resortu rolnictwa, nie jest uzasadnione skatalogowanie działań o charakterze innowacyjnym w omawianym instrumencie wsparcia.

Należy bowiem zauważyć, że, przykładowo, zastosowanie nowoczesnej technologii w jednym gospodarstwie może zostać uznane za innowacyjne, podczas gdy te same technologie stosowane od pewnego czasu w innym gospodarstwie innowacją już nie będą. Zatem punkty w tym obszarze nadawane są w sposób zindywidualizowany, po dogłębnej analizie biznesplanu oraz zasobów przedstawionego w nim gospodarstwa.

Ponadto, należy wskazać, iż organem właściwym w sprawach o przyznanie pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jest dyrektor oddziału regionalnego Agencji

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, który to organ weryfikuje spełnienie wszystkich warunków przyznania pomocy określonych w Programie oraz przepisach prawa, w tym przyznaje punkty za spełnienie poszczególnych kryteriów wyboru operacji, na podstawie informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz załącznikach do wniosku i na tej podstawie wydaje decyzję w sprawie przyznania pomocy.

Ad 11.

Należy przede wszystkim podkreślić, że protokół z dnia 20 czerwca 2016 roku, zawarty pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Generalną Administracją ds. Nadzoru Jakości, Inspekcji i Kwarantanny ChRL w sprawie wymagań fitosanitarnych dla eksportu jabłek z Polski do Chin, został podpisany po zaledwie dwóch latach od rozpoczęcia starań o otwarcie rynku chińskiego dla polskich owoców, co należy uznać za niewątpliwy sukces. Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że sezon wegetacyjny 2016 r. był pierwszym, z którego jabłka mogą być kierowane na rynek chiński. Czas, jaki upłynął od podpisania protokołu, jest stosunkowo krótki i niewystarczający, aby w pełni poznać specyfikę i wymagania nowego rynku zbytu oraz nawiązać trwałą współpracę handlową, a także aby dokonać oceny, w jakim stopniu szansa na stałą obecność na rynku chińskim została wykorzystana przez polskich producentów i eksporterów. Termin podpisania protokołu, przypadający na pełnię sezonu wegetacyjnego, również miał znaczenie dla możliwości dostosowania przez sadowników swojej produkcji do oczekiwań strony chińskiej (tylko wybrane odmiany o odpowiednim wybarwieniu skórki i kwasowości) oraz wiązał się z licznymi obawami dotyczącymi ponoszonych kosztów i przyszłych zysków. Ostatecznie, łącznie 453 sadowników z siedmiu województw (kujawsko-pomorskiego, świętokrzyskiego, małopolskiego, lubelskiego, łódzkiego, wielkopolskiego i mazowieckiego) zgłosiło swoje uprawy pod kątem produkcji na rynek chiński. Znacząca większość sadów zlokalizowana jest na terenie województwa mazowieckiego (ponad 300) i stąd też z tego terenu wysłano najwięcej partii.

Należy podkreślić, że od czasu podjęcia rozmów dyplomatyczno-handlowych mających na celu otwarcie chińskiego rynku dla polskich jabłek, polskie władze prowadzą intensywne działania w zakresie ich promocji. W 2017 r. Agencja Rynku Rolnego zaplanowała przeprowadzenie rekordowej liczby działań promocyjnych na rynku chińskim. Działania te będą realizowane w różnych regionach Chińskiej Republiki Ludowej i zakładają także uczestnictwo w nich polskich producentów i eksporterów jabłek, z czego zainteresowane polskie firmy w pełni korzystają. Począwszy od maja br. ARR organizuje stoiska targowe podczas następujących imprez targowo-wystawienniczych w Chinach:

- SIAL China, Szanghaj, 17-19 maja 2017 r.,
- China International Food Exhibition, Guangzhou (Kanton), 16-18 czerwca 2017 r.,
- HKTDC Food Expo, Hongkong, 17-19 sierpnia 2017r.,

- Anufood China, Pekin, 30 sierpnia – 1 września 2017 r.

Ponadto aktualnie na terenie Chin Stowarzyszenie Polskich Dystrybutorów Owoców i Warzyw „Unia Owocowa” prowadzi administrowaną przez Agencję Rynku Rolnego 3-letnią kampanię promocyjną pn.: „Europejskie Jabłka Dwukolorowe”, która zakończy się z dniem 27 lipca 2017 r. Natomiast w Polsce, przy okazji targów POLAGRA FOOD 2017 w Poznaniu, planowana jest organizacja misji przyjazdowej chińskich importerów żywności, w tym rozmowy biznesowe (b2b) z udziałem polskich firm.

Należy również wskazać, że Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORIN) w celu zapewnienia jak najlepszego przygotowania polskich producentów i eksporterów do wysyłki owoców do Chińskiej Republiki Ludowej, przeprowadziła szereg szkoleń w czwartym kwartale ubiegłego roku dla właścicieli przechowalni, w których magazynowane są owoce przeznaczone na eksport do tego kraju, a także w pierwszym kwartale br. dla sadowników zarejestrowanych jako producenci jabłek na rynek chiński. W szkoleniach uczestniczyli również sadownicy jeszcze niezarejestrowani, rozważający dopiero podjęcie decyzji w sprawie przestawienia produkcji w obecnym sezonie wegetacyjnym.

Ponadto, w związku ze specyficznymi wymaganiami sanitarnymi Republiki Chińskiej, Ministerstwo podejmuje aktywne działania w celu zapewnienia producentom możliwości efektywnej i skutecznej ochrony sadów jabłoniowych produkujących owoce na chiński rynek. Szereg substancji aktywnych, obecnych w środkach ochrony roślin dopuszczonych do stosowania w Polsce, nie może być bowiem wykorzystywanych w towarach kierowanych na rynek ChRL. W związku z powyższym, Ministerstwo prowadzi ustalenia ze stroną chińską, mające na celu rozszerzenie zakresu środków ochrony roślin możliwych do stosowania w sadach, z których eksportowane są owoce. Tej problematyce poświęcona została także majowa wizyta w Chinach rządu RP, w której aktywnie uczestniczyli oraz promowali polskie jabłka przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dzięki powyższym staraniom, udało się uzyskać zgodę strony chińskiej na rozszerzenie możliwych do zastosowania środków ochrony roślin w pierwszym sezonie obowiązywania protokołu, tj. w odniesieniu do jabłek wyprodukowanych w 2016 r.

Opisane powyżej działania podejmowane przez administrację państwową, jak również starania samych producentów i eksporterów, powinny umożliwić pełne wykorzystanie sukcesu, jakim było szybkie otwarcie rynku chińskiego dla polskich jabłek.

Natomiast w związku z postulatem nr 9 uprzejmie informuję, że – zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 13 października 1995 r. *Prawo łowieckie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.) – naczelnym organem administracji rządowej w zakresie łowiectwa jest minister właściwy do spraw środowiska. Sprawy dotyczące sposobu szacowania szkód łowieckich i naliczania wysokości należnego

odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach rolniczych należy zatem kierować do Ministra Środowiska.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Ryszard Zarudzki